

Steagul ROSU

ORGAN AL COMITETULUI MUNICIPAL PETROȘANI AL P.C.R.
ȘI AL CONSILIULUI POPULAR MUNICIPAL

ANUL XXXIX, NR. 9412

DUMINICĂ, 12 DECEMBRIE 1982

4 PAGINI — 50 BANI

În ziarul de azi:

● Anchetă noastră — CERINȚĂ IMPE-
RIOASĂ A MOMENTULUI: BAILE MINIE-
RE, TEMEIC PREGĂTITE PENTRU SEZO-
NUL RECE !

● Vă informăm.

(În pag. a 2-a)

DE LA O DUMINICĂ LA ALTA

● Sintem dintotdeauna pe aceste locuri.
TABLIȚELE CERATE DE LA ROȘIA
MONTANĂ.

● Știați că..., Rebus, Umor.

(În pag. a 3-a)

● Actualitatea în lume.

(În pag. a 4-a)

La execuția celei mai mari capacități de
extracție a cincinalului

Constructorii mențin un ritm intens de lucru

scrierea în grafice a principalelor lucrări, atît în subteran, unde minierii acționează susținut pentru finalizarea lucrărilor miniere aferente noului flux de extracție cit și la suprafață, unde, constructorii și montorii care participă la construcția și echiparea turnului puțului de extracție ating ritmuri înalte de execuție. Consemnăm astfel că, după ce, încă din luna august, au înălțat structura de rezistență a turnului pînă la cota finală — peste 100 de metri — constructorii și montorii șantierului din Lupeni al I.C.M.M. și-au concentrat eforturile pentru realizarea structurilor interioare ale puțului în vederea trecerii la montajul principalelor mașini și instala-

ții de extracție. La ora aceasta, bătălia se poartă în jurul cotei 66 a puțului, acolo unde urmează să fie montată prima mașină de extracție cu skip de mare capacitate, a cărei intrare în probe tehnologice este programată pentru luna iunie 1983. Alături de constructorii și montorii, muncesc aici deja primele echipe de montaj. „Fiecare formație de lucru — ne declară maestrul Geza Kiss, șeful punctului de lucru, își depășește zilnic propriile sarcini, cu hotărîrea de a deveni în principal, momentul începerii montajului primei mașini de extracție, care trebuie să înceapă la 1 februarie anul viitor. În

(Continuare în pag. a 2-a.

Încă din primele zile de la deschidere magazinul universal „Jiul” din Petroșani s-a dovedit a fi unitatea comercială reprezentativă a municipiului nostru. În imagine aspect de la unul din raioanele situate la parterul „universalului” (șef palier Martin Schreter și Vasile Tărășescu).

Foto : Cristian Ștefan

Brigada de montaj condusă de Ioan Popa de la I.C.M.M. Petroșani lucrează la montarea podului rulant de 32 de tone la cota 77 a puțului cu skip de la Lupeni.

Foto : Șt. NEMECSEK

CALITATEA VIEȚII obiectiv prioritar în activitatea organizațiilor de partid

Recenta Plenară lărgită a Comitetului municipal de partid și-a consacrat dezbaterile unuia din obiectivele majore ale activității organelor și organizațiilor de partid și de stat — ridicarea bunăstării oamenilor muncii, a calității vieții și a stării de sănătate a populației.

În contextul dezvoltării economico-sociale generale a localităților Văii Jiului, în anul pe care îl încheiem în curînd, s-a arătat în plenară, s-au înregistrat însemnate înfăptuiri consacrate ridicării calității vieții. În acest an fondul locativ de stat urmează să crească cu peste 2000 apartamente; racordarea la rețeaua de termoficare a mii de apartamente, iar pentru întreținerea fondului de locuințe au fost alocate peste 6 milioane lei. În domeniul investițiilor social-culturale și sportive s-au predat sau sînt în curs de finalizare importante obiective. În domeniul aprovizionării populației în acest an s-a desfășurat prin rețeaua comercială, un fond de marfă în valoare de 1,591 miliarde lei, cu 228 milioane lei mai mult decît în anul trecut. S-a dezvoltat rețeaua prestărilor de servicii, a asistenței

sanitare; s-au depus eforturi pentru îmbunătățirea meselor la cantinele miniere, a condițiilor de cazare în cămine. Ca urmare a dezvoltării și diversificării economiei Văii Jiului, în 1982 numărul locurilor de muncă a crescut cu peste 3500 din care 2627 au fost ocupate de femei.

Trecînd în revistă aceste incontestabile dovezi ale îmbunătățirii condițiilor de viață ale oamenilor, dezbaterile din cadrul plenarei au supus unei analize exigente, pline de răspundere, neajunsurile, rămîinerile în urmă în înfăptuirea obiectivelor de creștere a nivelului de trai. Mai mulți vorbitori, între care tovarășii Dumitru Bălan, Alexandru Todor, Filip Lazăr au evidențiat restanțele înregistrate în construcția de locuințe, la lucrările de gospodărire comunală, la reparațiile de locuințe și extinderea termoficării, precum și răspunderile ce revin organizațiilor de partid, conducătorilor colectivi pentru recuperarea acestora, pentru realizarea integrală a obiectivelor acestui an și pregătirea frontului de lu-

(Continuare în pag. a 2-a)

Faptele noastre

Puține zile au mai rămas pînă la cele două mari evenimente politice ale anului. Conferința Națională a partidului și aniversarea a 35 de ani de la proclamarea Republicii. În aceste zile concordanța dintre planurile pe care fiecare dintre noi ni le-am făcut și, prin noi, fiecare colectivitate și realizarea lor devine din

Inscripții

ce în ce mai pregnantă. Este concordanța dintre cuvintele noastre și faptele noastre. De aici pornind ni se pare semnificativ faptul că, încă din primele luni ale acestei toamne bogate, zeci de colective de oameni: ai muncii din întreaga Vale a Jiului raportează îndeplinirea planului anual de producție. Sectoare și brigăzi ale întreprinderilor miniere, alte unități economice au devansat realizarea sarcinilor demonstrînd, cu puterea faptelor, înaltul grad al conștiinței datoriei împlinite, spiritul angajat, revoluționar, al oamenilor care trăiesc și muncesc în Valea dintre Jiuri — Faptele noastre sîntem noi, iar noi sintem și vom fi dintotdeauna reprezentati prin faptele noastre. (M.B.)

Diferențe mari și inacceptabile, indiferent cît de obiective ar fi cauzele

În nenumărate analize consacrate acestei probleme mult discutate — calitatea cărbunelui — cînd era vorba de evidențieri, numele colectivului de la I. M. Uricani apărea scris cu majuscule; semn că se poate vorbi de o bună experiență, dublată de rezultate bune (uneori chiar foarte bune). De vreo 3—4 luni însă situația a devenit îngrijorătoare, ca să nu mai vorbim de luna noiembrie cînd situația a devenit alarmantă. De la un indicator la cenusă pe luna ianuarie de 51,3 la sută, (decî numai 1,3 puncte peste limita admisă) s-a ajuns la... 57,3 (!!!) puncte (7,3 depășire) pe primele 20 de zile din noiembrie! Ce se întîmplă la mina Uricani? Să se fi culcat cei în cau-

ză pe „laurii”... rezultatele bune obținute anterior? Nu vrem să credem așa ceva. Am discutat la mină, în ziua de 24 noiembrie a.c. cu directorul mi-

rii claudit la suprafață sînt constante. Mai mult, față de lunile ianuarie — septembrie, în octombrie, s-au claudit mai mult cu aproape 1000 de tone (!).

Și totuși, cenusă a fost de... 55,1 la sută!

Am înțeles că în subteran controlul privind respectarea măsurilor menite a îmbunătăți calitatea este o... cenușăreasă! Existența la fiecare sector a cîte unui cadru tehnic (în cazul de față cîte o subingineră) se pare că nu rezolvă problema. Chiar dacă se invocă imposibilitatea alegerii sterilului la multe locuri de muncă, aceasta ră-

Ioan Alexandru TĂTAR

(Continuare în pag. a 2-a.

CALITATEA CĂRBUNELUI o problemă de conștiință minerească

nei, ing. Carol Schreter și tehniciana Zorita Bădău, responsabilă C.T.C. Motivele invocate: exploatarea, în procent ridicat, a cărbunelui din stratele 17-18 cu complexul mare, flux general de transport pentru steril și cărbune, procentul ridicat (peste 80 la sută) la sortul +80 sînt și... nu sînt obiective. Pentru că această situație a fost valabilă și atunci cînd cenusă era de 51 sau 52 la sută. Surprinzător cifrele ce reprezintă cantitățile de ste-

Succesele preparatorilor

Aflăm prin telefon, de la Ilișca Florea, de la serviciul „Plan — dezvoltare” al Uzinei de preparare a cărbunelui Lupeni că și pe luna noiembrie colectivul de preparatori a obținut realizări remarcabile. Astfel la principalul indicator, recuperarea în cocs, s-a obținut un procent de 30,3 la sută, în vreme ce recuperarea globală a fost îmbunătățită cu 8,5 puncte. Datorită acestui fapt, dar și utilizării eficiente, la cei

mai înalți parametri funcționali, a instalațiilor de preparare, a întării ordinii și disciplinei, a folosirii raționale a timpului de lucru, media zilnică la producția de cocs în luna noiembrie a fost de 3640 tone.

S-au evidențiat preparatorii Constantin Filip, Ileana Guliș, Ianoș Hatfaludi, Vasile Răcășan, Gheorghe Trifoi, Georgeta Apetroaie, Iacob Oprea. (A.T.)

Cerință imperioasă a momentului Baile miniere, temeinic pregătite pentru sezonul rece!

Am efectuat, din nou, în ultimele zile un raid la mai multe băi ale întreprinderilor miniere pentru a urmări modul în care acestea asigură condiții optime de funcționare în sezonul rece — cerință imperioasă a momentului. Constatările noastre în cele ce urmează.

MULTĂ CALDURĂ!

La I.M. Lonea, însoțit de ing. Dumitru Bivolaru, energetic șef al minei, am pătruns în băile minerilor de la etajele I și II. La ieșirea din schimbul II Simion Pădure, miner la sectorul VII ne spunea: „Apă caldă avem suficientă, dar ar trebui mai multă căldură în vestiare”. Nicolae Paraschiv, manipulant la sectorul VII și Vasile Mămăligă, lăcătuș la sectorul IV: „Apă pentru baie avem suficientă. Geamurile au fost completate. Hainele de șut de usucă, însă ar trebui să se insiste pentru a fi mai multă căldură în vestiare și mai ales în cele cu hainele curate”. Cam aceeași părere au avut-o și David Minerie, Gheorghe Drăgan, Petre Opreș și ceilalți mineri cu care am discutat.

La etajul II, minerii s-au arătat nemulțumiți de modul cum funcționează aerotermele pentru uscarea hainelor. Acestea introduc mai mult aer rece decât cald.

Mihai Gherman, lăcă-

tuș la sectorul I: „Pe un singur perete sînt dispuse toate cele 5 calorifere, iar pe celălalt sînt numai geamurile...”. Constantin Bunea, miner: „Hainele de șut nu ni se usucă”. Aceleași aspecte negative le-au arătat și

„Disponem de căldură, de condiții pentru schimbul hainelor, pentru uscarea celor de lucru de la o zi la alta. Apă este suficientă. O problemă, totuși, există. Ea ține de modul în care sînt supravegheate dulapurile de către lucrătorii băii...”. Problemei i-a „spus pe nume” minerul Carol Lupu, din aceeași brigadă: „Se mai fură. În 29 noiembrie mi-au dispărut din dulap, după ce a

că, deocamdată, condițiile de la baia maștrilor de aici nu sînt corespunzătoare. „Eu, și nu sînt singurul, mă schimb la baia minerilor, unde condițiile sînt mai bune — ne-a spus maestrul Ion Ioniță de la sectorul V. La baia maștrilor, pe lângă că sînt probleme de spațiu, nu există garderobă. Pe aceeași bancă murdară, într-un spațiu îngust, ești nevoit să te îmbraci în haine de mină și să te dezbraci de cele de oraș. Temperatura apei nu se poate potrivi, acest lucru îl face o femeie de la cazane, în loc ca, prin completarea robinetelor, cel care se spală să-și regleze apa singur”. „Îndeosebi în schimbul I — adăuga maestrul Constantin Oprean, de la sectorul IV — este mare îngheșuală. S-a promis că după terminarea băii inginerilor se va face ceva și pentru îmbunătățirea condițiilor la noi. Deocamdată, însă, nimic...”.

Ne-am convins că așa stau lucrurile la baia maștrilor. Așa cum precizăm la început, ele sînt cunoscute la toate nivelele de competență. Rămîne, doar, să se ia măsurile ce se impun. Promisiunile trebuie onorate!

Anton HOFFMAN,
Gheorghe BOTEĂ

Aucheta noastră

minerii Constantin Zalomir, Romeo Tară și Ilie Istru, care, obiectivi, fiind, au arătat că în ultimul timp „s-au întreprins măsuri de îmbunătățire a condițiilor de confort în baie, dar că problema rămîne tot căldura...”.

TOATE BUNE, DAR...

În baia minerilor de la Petrila stăm pe rînd de vorbă cu cîțiva muncitori ieșiți din subteran. Viorel Bordel, din sectorul transport, ne spune: „E cald, e bine, e curat. Odată cu apropierea iernii, s-au făcut reparații, s-au pus geamuri”. Constantin Radu, miner șef de schimb într-un abataj mecanizat din sectorul V, ține să adauge:

fost spart, îmbrăcămîntea și ceasul. L-am întreb pe lucrătorul din schimb cine a făcut-o. Spunea că nu știe, că s-a întimplat în schimbul celălalt. A pretins că lucrătorii de la baie „răspund numai de garderobă” ceea ce nu cred că este tocmai așa”. Considerăm că este obligatoriu să se intervină de către cadre competente pentru curmarea acestei stări de lucruri. Așteptăm, împreună cu minerii, ca faptele să fie elucidate.

De la cei în cauză — maștrii de la I.M. Petrila, și pînă la factorii din conducerea tehnică a minei, toți au acceptat

Laboratorul de patiserie și cofetărie din Petrila, cea mai mare unitate de acest profil din municipiul nostru, asigură zilnic aprovizionarea corespunzătoare a cofetăriilor din orașele Văii Jiului.

Foto: Cristian ȘTEFAN

Instantaneu de la o obișnuită instruire a comandanților de detașamente în camera pionierului de la noua Școală generală nr. 2 din Uricani.

Foto: Șt. NEMECSEK

Calitatea vieții

(Urmare din pag. 1)

cru pentru investițiile anului viitor. S-a insistat totodată asupra intensificării activității educative în rîndul beneficiarilor, a cetățenilor pentru întărirea răspunderii acestora față de păstrarea apartamentelor, a căminelor de nefamilisti, a realizărilor gospodărești-edilitare.

Privind activitatea comercială s-au făcut referiri critice mai ales în cazurile de încălcare a normelor de comerț, gestionarea necorespunzătoare a fondului de marfă, lipsa de sollicitudine și respect față de cumpărători și, mai ales, la pagubele produse de unele unități comerciale prin indisciplinarea unor lucrători în gestionarea fondului de marfă. Totodată tovarășii Kleibel Vilhelm, Miron Șerb și alți vorbitori au insistat asupra măsurilor ce se impun pe linia autoaprovi-

zionării pentru dezvoltarea gospodăriilor anexă, extinderea terenurilor cultivate, pentru sporirea contribuției Văii Jiului la fondul centralizat al statului, răspunderi deosebite revin consiliilor populare în vederea realizării planului de contractări.

În domeniul apărării sănătății oamenilor muncii, s-a subliniat că, deși s-a îmbunătățit activitatea unităților sanitare, a stării de sănătate a populației, se mențin, încă deficiențe în educația sanitară, în salubritatea localităților, precum și în starea de igienă a localurilor publice, în cantine, cămine, a arătat dr. George Dîrlea.

Multe din neajunsurile semnalate în activitatea socială, edilitar-gospodărească, de comerț și în apărarea sănătății populației puteau fi depășite, s-a arătat în cadrul debaterilor, dacă organele și organizațiile de partid,

de sindicat și conducerile colective ar fi acționat cu mai multă răspundere și inițiativă pentru soluționarea operativă a problemelor ivite în domeniul social, dacă consiliile populare, organizațiile de masă și obștești s-ar fi implicat mai direct, cu mai multă responsabilitate și inițiativă, în rezolvarea problemelor complexe pe care le incumbă ridicarea calității vieții.

Realizarea tuturor obiectivelor, a sarcinilor sporite pe linia îmbunătățirii condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii în anul 1983, reclamă din partea organelor și organizațiilor de partid, de stat, o răspundere sporită, înfăptuirea exemplară a hotărîrilor de partid și de stat, antrenarea întregului activ de partid, al organizațiilor de masă la realizarea integrală a sarcinilor în domeniul creșterii calității vieții.

Notă

„Belsug” de apă

Am avut în acest an o toamnă lungă și frumoasă, parcă și mai blîndă și mai însoțită decât eram obișnuiți în Valea Jiului. Dar cum în tot binele este și cite un piculeț de rău, cu lipsa de precipitații a scăzut debitul izvoarelor, al piraletelor ce alimentează cu apă localitățile Văii noastre. În atare situație se impune folosirea cu chibzuință a acestei avuții dăruite de natură, dar și cu mari cheltuieli pentru captarea ei. Dar de mai bine de douăzeci de zile cișmeaua defectă din fața imobilului nr. 18 de pe strada Grivița Roșie din Petroșani ține să demonstreze... că avem „belsug” de apă. Cum altfel se explică faptul că este lăsată să curgă zi și noapte fără încetare? S-au alertat de acest fapt locatarii din apropiere anunțînd defecțiunea dispeceratului I.G.C.L. Despre risipa a informat redacția și plutonierul adjutant Vasile Mihai sectoristul din cartier, numai cei ce trebuie să stăvilească risipa de apă, remediînd operativ defecțiunea, respectiv I.G.C.L. Petroșani, n-au intrat în alertă. Ar trebui s-o facă și încă operativ.

Diferențe mari și inacceptabile

(Urmare din pag. 1)

mine cea mai eficientă cale de creștere a calității. Nealergarea sterilului în subteran, presupune, cum e... (totuși) nefiresc, consum inutil de energie pentru transportul acestuia la suprafață.

Păcat că un colectiv renumit pentru eficiența acțiunilor și rezultatelor sale în domeniul calității cărbunelui a ajuns în situația deloc plăcută că să piardă în 11 luni peste 45 000 to-

ne cărbune, reprezentînd penalizările.

Automulțumirea, măsurile cu... jumătățile, lipsa de consecvență și de inițiativă — iată care sînt, credem noi, principalele cauze care au dus la această stare de lucruri. Minerii de la Uricani, toți oamenii muncii trebuie să înțeleagă că a extrage cărbune de calitate este o datorie a lor față de cerințele economiei naționale, o datorie ce trebuie îndeplinită fără nici un fel de rabat.

vă informăm

● **CONSĂTUIRE.** Mîine, la I.M. Lonea, va avea loc o consătuire pe tema „Preocuparea organelor și organizațiilor de partid, de masă și obștești pentru creșterea contribuției propagandei vizuale în vederea educării politice a maselor. Măsurile ce se impun pentru realizarea serviciilor economico-so-

ciale ce revin oamenilor muncii”.

● **OFICIUL P.T.T.R. PETROȘANI INFORMEAZĂ:** Începînd cu luna decembrie 1982 pensiile se vor achita în intervalul 12—27 ale fiecărei luni, după următoarea programare alfabetică: în data de 12 litera A, 13 — B, 14 — C, 15 — D și E, 16 — F și G, 17 H, I și J, 18 — K și L, 19 — M, 20 — N și O, 21 — P și Q, 22 — R, 23 — S și Ș, 24 — T și Ț, 25 — U, V, W și Z, 26 — X și 27

— Y. Pensiile ce revin unei zile de duminică sau sârbătoare legală se vor plăti în ziua precedentă.

● **DISPENSAR PENTRU MINERI.** Un nou dispensar pentru mineri va fi realizat în Lupeni. Amplasamentul obiectivului a fost eliberat în apropierea minei Lupeni, în zona în care s-au construit deja în ultimii ani noua cantină a minerilor și căminul de nefamilisti.

● **„CUPA 30 DECEMBRIE”** la fotbal. În cadrul turneului de fotbal orga-

nizat de A.S. „Minerul” Vulcan dotat cu „Cupa 30 Decembrie” s-au înregistrat joi următoarele rezultate: „Minerul” Vulcan — „Minerul” Aninoasa 4—1 (1—1) — au marcat Postelnicu, Filiche, Voicu și Zlate, respectiv Doza; „Minerul” Paroseni — „Minerul” Lupeni 3—0 (neprezentare). În finala ce va avea loc azi, 12 decembrie, cu începere de la ora 11, se vor întîlni echipele „Minerul” Vulcan și „Minerul” Paroseni.

● **FILATELICĂ.** La ghi-

seul de filatelie al oficiului P.T.T.R. Petroșani se primesc pînă în data de 15 ianuarie 1983 cererile pentru emisionile de mărci postale românești în serii complete neuzate ce vor fi puse în circulație în anul 1983. Costul unui abonament pentru o serie este de 25 de lei.

Rubrică realizată de
T. CĂMPIANU

vă informăm

Tăblițele cerate de la Roșia Montană (IV)

Printre „cărțile de lemn” găsite în galeriile Roșiei se află una care poartă înscris contractul de muncă între cetățeanul roman Aurelius Adiator arendaș al unei mine și trei necetățeni — doi orientali și un illir. Lucrătorii se angajează pe timp de un an în schimbul plății în bani și alimente să „lucreze virtos și cu putere”. Dacă dintr-un motiv sau altul de ordin personal angajații încetau prestarea muncii în interiorul termenului stabilit, urmau să plătească arendașului pentru fiecare zi/om nelucrată 5 sesterți aceiași sumă urma s-o plătească Aurelianus Adiator lucrătorilor săi în cazul întârzierii plății. Printre primele tăblițe cerate de perite a fost găsită una cu un conținut curios este o declarație de autodizolvare a unei asociații de înmormântare. Membrii ei la început 54, s-au împușinat pînă la 17, iar acești ultimi cotizanți nu s-au mai intrunit și nici n-au mai plătit contribuțiile respective. Conducerea asociației justifică public banii avuți în casă, restituite ultimele sume membrilor și le atrage aten-

ția că: „dacă vreunul se va sfîrși din viață să nu se considere că mai există colegiu sau vreunul va mai avea dreptul să ceară bani pentru înmormîntare”. Important pentru posteritate în acest act rămîne locul redactării: Resculum lîngă Al-

Sîntem dintotdeauna pe aceste locuri

burnus Maior nume de evidentă ascendență dacă, oarecum modificat prin pronunția romană. În zona auriferă a Munților Apuseni iscusii mineri illiri alcătuiau încă — cu toată cunoașterea limbii latine — o enclavă etnică. Membrii ei amintesc cu plăcere în diverse ocazii numele satelor de baștină aflate departe, pe coasta Mării Adriatice. Unele tăblițe destul de puține sînt scrise de scribi — grefieri, cele mai multe le scriu cei direct interesați. Instrumentul descris, stilusul, avea un capăt ascuțit cu ajutorul căruia se scria. Partea opusă u-

șor aplatizată servea la nivelarea unui cuvînt ori chiar a unui rînd („tabula rasa”). Există chiar o tehnică a scriiturii astfel, condeiul de metal ușor încălzit ajungea prin stratul de ceară pînă la lemn dînd literelor o culoare alburie contrastantă cu suprafața obscură a cerei. La sfîrșitul documentului apar semnăturile contractanților și ale martorilor. Aceștia din urmă dacă erau cetățeni romani, declu depline drepturi, imprimau în ceară și pece-tea-inel pe care-l aveau asupra lor. Documentele în zdrobotoarea majoritate folosesc la redactare limba latină dar o latină mai periferică, populară, cea latină din care va deriva și limba noastră. Așa de pildă apare „statione rescu” în loc de literarul „stationem”, „aberet” în loc de „haberet”, „fugitium” pentru „fugitivum” și multe altele. „Cărțile de lemn” au incitat interesul multor oameni de știință la acesta am mai adăuga sentimentul afectiv ușor melancolic al înrudirii cu acești îndepărtați strămoși.

Sfîrșit

Viorel MORARU

De la o duminică la alta

Să ne cunoaștem patria

Știați că..

...în 1892 au apărut la București primii abonați telefonici particulari? Doi ani mai tîrziu fiind instalate în Capitală și cele dintii telefoane publice.

...în domeniul antenelor, primele studii românești se datorează lui Tudor Tănăsescu (1901—1961), care a conceput în 1930 o metodă grafoanalitică de determinare a caracteristicii de directivitate a unui sistem format din două antene ?

...prima reprezentație propriu-zisă de cinematograf în România a avut loc la București, pe 27 mai 1896 ?

...inginerul inventator Radu Manicatide a proiectat și a construit 25 tipuri de avioane, autoturisme, motociclete, realizînd totodată și un remarcabil hidroavion pe flotoare ?

...prima carte românească tipărită cu litere latine a apărut în 1570 în Transilvania ? Alfabetul latin va fi introdus definitiv în scrierea limbii române abia după 1860.

Culese de
Ing. Ilie BREBEN

Cititorii fotografiază

MONICA

Foto: Ioan BĂLOI

Cronică nerimată (85)

- Fierul care ruginește nu se descompune. El se combină.
- Sînt vînt, lubirile mele, gingașe bărci cu pinze.
- Unii au stil, alții numai stilou.
- Universal e infinit. El se întinde de la Lonea la Uricani, și chiar mai departe.
- La baza spiritului despuliat de educație rămîne instinctul.
- Priza electrică m-a rugat să nu mai împrumut la nimeni fierul de călcat.
- Dacă o viață de om e prea scurtă pentru a citi toate capodoperele existente, mai are rost să scriem cărți mediocre ?

Valeriu BUTULESCU

U m o r

Pe o prispă doi bătrîni discută aprins.
— Aud ? spune din cînd în cînd unul.
— Auzi pe dracul ! îl răspunde celălalt. Dacă ai auzi nu ai face palma plînie la ureche !

★
Intr-o primăvară ploioasă Jiul începe să iasă din albie. Toată lumea se agită. Un țaran stă calm

rezemat în ciomag și privește.

— Nu vii la treabă, îl întreabă un cunoscut ?

— Nu !

— De ce ?

— Pentru-că așa vă trebuie, că-n fiecare duminică vă adunați în ograda aia rotundă și strigați: Hai Jiul, haide Jiul. No ! acum o venit, bucurați-vă.

DR. GALĂȚAN,
Petrița

Filme cu dedicație fotbalistică

- SPORTUL STUDENȚESC: „Prea tineri pentru riduri”.
DINAMO BUCUREȘTI: „Urează-mi un timp nefavorabil”.
CORVINUL HUNEDOARA: „Cine iubește și lasă”.
UNIVERSITATEA CRAIOVA: „Nici măcar n-ați visat” sau „Cursă infernală”.
F.C. ARGEȘ: „Iubește, iubește dar nu-ți pierde capul”.
STEAUA BUCUREȘTI: „Dacă ai o inimă care bate”.
SPORT CLUB BACĂU: „Apărarea siciliană”.
JIUL PETROȘANI: „Pe firul apei” sau „Rămîn cu tine”.
F.C. BIHOR ORADEA: „Copie la indigo”.
F.C. OLT: „Toți sau niciunul”.
POLITEHNICA IAȘI: „Toate pinzele sus”.
PETROLUL PLOIEȘTI: „Fericirea dintr-o casă veche”.
C.S. TIRGOVIȘTE: „Totul este dragoste”.
F.C.M. BRAȘOV: „Apus la amiază” sau „Ordin, nu deschideți focul”.
A.S.A. TIRGU MUREȘ: „Te voi face să iubești viața”.
CHIMIA RM. VILCEA: „Atenție la Pana de vultur” sau „Slujbă temporară”.
POLITEHNICA TIMIȘOARA: „Miine cu mare dragoste” sau „Așteptînd un tren”.
F.C. CONSTANȚA: „Înainte de zbor” sau „Năpasta”.

Mircea ANDRAȘ

De la Severn la Humber

Anul trecut, în Marea Britanie a fost inaugurat podul metalic peste estuarul Humber, care — cu deschiderea sa centrală de 1410 m — este cel mai mare din lume, depășind-o cu 112 m pe cea a ultimului recordman — podul Verrazano, din New York, (1 298 m), terminat în 1964. Acest pod-record este „meziniul” unei întregi „familii” de poduri, cuprinzînd cîteva generații, la care se referă revista „Panoramă Britanică”. „Străbunicul” podurilor metalice din Anglia, este considerat cel de peste Severn, datînd din 1779, alcătuit din cinci arce de fontă de 31 m deschidere, care servește și astăzi ca pasarelă. El a inaugurat epoca podurilor din arce de fontă, care s-au extins apoi în toată lumea, do-

minînd prima jumătate a secolului trecut. La începutul sec. XIX, în Anglia sînt date în folosință două poduri suspendate, deschizătoare de noi drumuri, între care cel de peste strîmtora Menai, terminat în 1826, care a deținut 8 ani recordul deschiderilor, cu cei 177 m ai săi. La sfîrșitul veacului trecut, este inaugurat un alt pod celebru — cel de cale ferată peste estuarul Forth, alcătuit din grinzi cu console de 521 m deschidere, care a deținut recordul în materie timp de 27 de ani. Primul mare pod rutier este realizat în Anglia abia după război; este podul suspendat peste estuarul Forth, situat lîngă cel feroviar, dat în folosință în 1964. El are deschiderea centrală de 1 006 m.

Noutăți microtehnice în minerit

Suprafață de fricțiune și protecție corozivă

Un cauciuc special este utilizat ca suprafață de fricțiune și protecție corozivă la nivelul tamburelor de acționare și roților benzilor transportoare. La un regim de lucru umed sau în cazul transportului de material cu temperatură ridicată, coeficientul de frecare al tamburelor de acționare obișnuite, din oțel (lucioase), scade foarte mult producînd stagnări ale fluxului de transport în urma „patinării” benzilor pe tambur. Aplicarea unui strat de cauciuc profilat pe tambur duce la evitarea inconvenientelor susmenționate și, în plus, asigură prin presare îndepărtarea laterală a impurităților și a apei.

La nivelul roților benzilor transportoare prezența stratului de cauciuc înlesnește fenomenul de autocurățire ca urmare a coeficientului corespunzător de frecare.

Tamburele de acționare, precum și roțile benzilor transportoare obișnuite, se pot echipa cu acest inveliș de cauciuc într-un timp destul de scurt și cu cheltuieli reduse.

Culese de
Aldo DANETIU

REBUS ■ REBUS ■ REBUS ■ REBUS

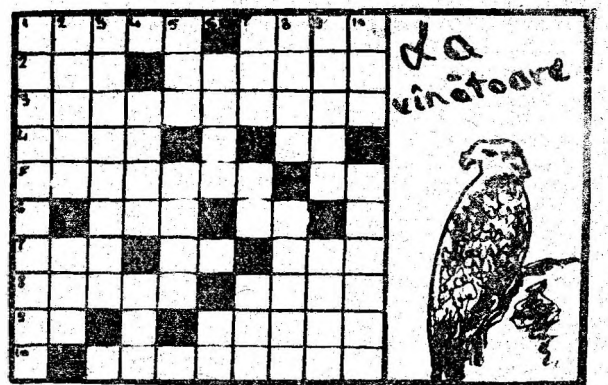
ORIZONTAL: 1) Animal cu blană roșcată, foarte căutată pentru guler — Animale care nu-și schimbă... năvul; 2) Localitate în S.U.A. — Glonte... luminos; 3) Fără prea multe griji; 4) Lac... mare — Rece! 5) Se duce învîrtindu-se — Cămăși înflorate; 6) Aici — Lei! 7) Cu frecvență mică — Sandu Vinătoru — Amplificator de joasă presiune (abr.); 8) Greci — Rude incurcate! 9) 34 puști! — Constructor de diguri; 10) Tatăl... pădurii (pl.).

VERTICAL: 1) Sos... la temă; 2) Buni pentru dus pușca — Salt la sfîrșit! 3) Specie de cerb (pl.); 4) Glonte vînătorească — Mantie albă; 5) Localitate în R.F.G. — Animal cu simțul umo-

rului (pl.); 6) Vinat cu pene (pl.) — Cap de bur-suc! 7) Capcană folosită de vînători — Zel! — Irlanda (abr. auto); 8) Fără greutate — Hrana vinatului ierbivor; 9) Mistreți — Carnivor, cău-

tat pentru blana sa; 10) Tîrit pe mijloc! — Vinat fricos (pl.).
Dicționar: IMO, ETS, EIR.

Mariana DRANGA,
Ionel BURDEA

ACTUALITATEA ÎN LUME

Ample acțiuni în favoarea păcii

ATENA 11 (Agerpres). Inaugurând lucrările Conferinței reprezentanților mișcărilor pentru pace din Europa, care se desfășoară la Atena, primul ministru al Greciei, Andreas Papandreu, a scos în evidență uriașa primejdie pe care o reprezintă pentru popoarele lumii, și în primul rând pentru cele europene, cursa nestăvilă a înarmărilor, în mod deosebit competiția în domeniul armelor nucleare.

Apreciind crearea de zone denuclearizate ca o măsură extrem de importantă în procesul general al securității în Europa, primul ministru elen a evocat convingerile purtate recent, la București, cu președintele Nicolae Ceaușescu, relevând dorința celor două țări de a contribui la intensificarea colaborării între statele balcanice și la pregătirea unei întâlniri la nivel înalt a țărilor din Balcani.

Primul ministru a exprimat convingerea că

toate părțile vor da dovadă de înțelegere, astfel, încât să se ajungă la faza finală a unui acord comun între țările balcanice privind crearea în această regiune a unei zone denuclearizate.

ROMA 11 (Agerpres). Participanții la „Marșul păcii” Milano-Comiso — care se desfășoară sub deviza „Nimic nu este mai important în prezent ca pacea” — au ajuns la Roma.

Participanții la această amplă manifestare pentru pace și dezarmare au luat parte, alături de 5000 de studenți din capitala Italiei, la o amplă manifestație, exprimându-și cu acest prilej protestul împotriva planurilor Administrației S.U.A. și ale NATO de a amplasa pe teritoriul Italiei noi rachete nucleare americane cu rază medie de acțiune.

După manifestația din capitala Italiei, participanții la „Marșul păcii” s-au îndreptat spre localitatea Comiso, situată în sudul țării, unde vor ajunge la 18 decembrie.

Calendar săptămânal

13—19 DECEMBRIE 1982

13 decembrie
A 29-a ședință a Scimului din R.P. Polonă (13—14 decembrie).
— Vizita primului ministru al Danemarcei, Paul Schlueter, în S.U.A.
— Vizita în R.F. Germania a președintelui egiptean, Hosni Mubarak (13—14 decembrie).
— Președintele Turciei, Kenan Evren, sosește într-o vizită oficială în R.P. Chineză.

14 decembrie
— Primul ministru al Portugaliei, Francisco Pinto Balsemao, efectuează o vizită oficială în S.U.A.
— Se deschid lucrările celui de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist din Grecia.
— Vizita președintelui algerian, Chadli Bendjedid, în Belgia.
— Secretarul de stat al S.U.A., George Shultz, face o vizită oficială la Paris (14—15 decembrie).

15 decembrie
— Vizita oficială în Spania a secretarului de stat al S.U.A. George Shultz (15—16 decembrie).

16 decembrie
— Ziua națională a statului Bahrein — proclamarea independenței (1971).
— Vizita oficială în Indonezia a președintelui Turciei, Kenan Evren (17—20 decembrie).
— Ziua națională a Regatului Bhutan.

18 decembrie
— Al XI-lea Congres al Uniunii Tineretului Socialist din Iugoslavia (18—19 decembrie).
— Sărbătoarea națională a Republicii Niger — proclamarea republicii (1958).
— Reuniunea, la Viena, a miniștrilor petrolului din țările membre ale OPEC (18—19 decembrie).

19 decembrie
— Premierul Consiliului de Stat al R.P. Chineze, Zhao Ziyang, începe un turneu în Africa.
— Alegeri legislative locale anticipate în orașul-land Hamburg.

De la Ministerul Educației și Învățământului

Vacanța de iarnă pentru copiii din grădinițele cu program normal va începe în ziua de 23 decembrie 1982 și va dura până la 15 februarie 1983 inclusiv, în mediul urban și până la 28 februarie 1983 inclusiv, în mediul rural.

Pentru elevii din clasele I—VIII, vacanța de iarnă va începe în ziua de 23 decembrie și se va încheia la 6

ia în ziua de 31 ianuarie 1983.

Pentru elevii din clasele IX—XII (XIII), cursuri de zi și serale, vacanța de iarnă va începe în ziua de 23 decembrie și se va încheia în ziua de 20 ianuarie, 1983.

Pentru studenții de la cursurile de zi și serale, vacanța de iarnă va începe în ziua de 23 decembrie 1982 și se va încheia la 6 ianuarie 1983.

Imunizare antipoliomielitică

În perioada 15—20 decembrie 1982 se va desfășura în întreaga țară ultima etapă din acest an a imunizării antipoliomielitice a copiilor.

În această etapă vor primi câte o doză (4 picături) de vaccin poliomieltic oral trivalent, copiii născuți între 1 septembrie 1981 și 31 octombrie 1982 (primovaccinare), copiii născuți între 1 septembrie 1980 și 31 august 1981 (revaccina-

re I), precum și copiii în vîrstă de 9 ani — clasa a III-a (revaccinare II).

La această imunizare sînt invitați să se prezinte la dispensarele medicale, cu copiii din grupa de vîrstă arătată mai sus, atît localnicii cît și familiile cu domiciliul flotant, au cei care în intervalul respectiv se află ocazional în alte localități decît cea de domiciliu.

PE scurt

ADUNAREA GENERALĂ A O.N.U. a adoptat o rezoluție intitulată „Cooperarea internațională în folosirea spațiului cosmic în scopuri pașnice”. Documentul exprimă convingerea Adunării Generale în legătură cu „interesul comun al omenirii de a colabora la explorarea și exploatarea spațiului cosmic în scopuri exclusiv pașnice”.

PARTICIPANȚII la lucrările reuniunii de la Lima a Pactului Andin s-au pronunțat împotriva intervenției străine în Nicaragua și America Centrală — relatează agenția Prensa Latina. Într-o declarație făcută de președintele Parlamentului Andin, Raul Baca, se arată că Pactul Andin a hotărît să sprijine ferm Republica Nicaragua.

RECORD DE CRIMINALITATE

O recentă statistică dată publicității de poliția londoneză arată că în anul 1981 în Anglia s-a înregistrat un record de criminalitate, numărul delictelor infracțiunii de drept comun sporind cu 10 la sută față de anul precedent. Statisticile indică o creștere periculoasă a jafurilor comise de persoane înarmate, numărul acestora fiind cu 40 la sută mai mare decît în anul 1980.

RESTAURAREA TEMPLULUI BOROBODUR

Se apropie de sfîrșit lucrările de restaurare a templului Borobodur de pe Insula Iava, capodoperă a arhitecturii budiste. Începuse cu 10 ani în urmă, lucrările de restaurare a celor 750 000 dale de piatră, au fost efectuate de specialiștii indonezieni, în colaborare cu UNESCO.

FAPTUL DIVERS PE GLOB

Monumentul, care datează din secolul al VIII-lea se înalță în 10 terase. Treptat templul a fost abandonat și apoi acoperit de vegetație tropicală și cenușă vulcanică. Multe statui și teracote din Borobodur au fost scoase din țară pe căi ilegale.

EXPLOZIE SOLARĂ

O explozie solară a fost observată la 26 noiembrie, la periferia vestică a astrului, de astronomii de la Observatorul din Beijing al Academiei de Științe a Chinei, informează agenția China Nouă. Specialiștii care au urmărit fenomenul au constatat o creștere considerabilă a fluxului de unde radio pe anumite frecvențe, o per-

turbare a ionosferei planetei noastre, concomitent cu întreruperea, pentru aproape două ore, a comunicațiilor pe unde scurte.

DUPĂ... 30 DE INCERCĂRI NEREUȘITE

Betty Tudor, proprietara unui bar din Newport, a obținut permisul de conducere. Evenimentul nu ar fi ieșit din comun dacă ea nu ar fi luat examenul de conducere după... 30 de încercări nereușite, în decurs de 30 ani consecutivi. Trei școli auto au refuzat să o mai primească la examen. În timpul ultimului examen al lui Betty Tudor, cîțiva poliști și toți șoferii care aveau legătură cu examenul, și-au încheiat polițele de asigurare pe viață. Ne putem imagina cu cîtă groază așteaptă locuitorii orașului apariția pe străzi a mașinii condusă de „îndemînateca” șoferiță.

„Cum să-ți faci o părere despre bombă”

În ultimii doi ani, în Anglia a luat o mare amploare campania opiniei publice împotriva amplasării în această țară a unor rachete nucleare americane. Printre persoanele care și-au exprimat aceste proteste se află oameni politici, activiști sindicali, oameni de știință, de artă și cultură, dar și unii experți de renume mondial în domeniul problemelor militare. Printre aceștia din urmă se numără și Robert Neild, profesor de economie din Cambridge, unul dintre fondatorii Institutului internațional pentru cercetări în domeniul păcii din Stockholm și fost director al lui, care a publicat, recent, la Londra, o lucrare cu pronunțat caracter antirăzboinic: „Cum să-ți faci o părere despre bombă”. Relevînd efectele catastrofale ale diverselor arme nucleare, el argumentează în carte pericolul folosirii lor de către Anglia. Volumul conține materiale privind exploziile bombelor atomice de

la Hiroșima și Nagasaki, studii documentare asupra urmărilor ireparabile ale unui eventual război nuclear.

Printre factorii care intensifică cursa înarmărilor nucleare, susține profesorul britanic, se află

cleare britanice și, pe de altă, prin acordul dat S.U.A. de a amplasa arme nucleare pe teritoriul englez. O dovadă în acest sens o constituie hotărîrea guvernului de a achiziționa din S.U.A. rachete „Trident” și instalații corespunz-

cesar să se întreprindă măsuri pentru reducerea pericolului antrenării Angliei într-un conflict nuclear. Un asemenea pericol îl constituie, după părerea lui Robert Neild, existența bazelor nucleare americane pe teritoriul britanic, care se află, practic, în afara controlului guvernului britanic. Situația se va agrava și mai mult dacă vor fi amplasate, în 1983, în Anglia noile rachete americane „Cruise”. „Doar eliminarea armelor nucleare americane din Anglia și încheierea, în cel mai scurt timp, a unei convenții anglo-americane privind condițiile folosirii bazelor ar permite să se reducă pericolul ca, în cazul unui conflict, Anglia să devină „o țintă pentru lovituri nucleare”. Refuzul de a deține arme nucleare și eliminarea de pe teritoriul Marii Britanii a sistemelor de rachete nucleare americane s-ar solda cu o creștere a prestigiului Angliei pe arena internațională”.

Notă externă

și „progresul tehnologic”, care permite dezvoltarea rapidă a tehnicii militare. Pericol serioase ridică și ideea strategică elaborată de S.U.A. privind concepția unui război nuclear. Sînt respinse cu argumente, rînd pe rînd, concepțiile ca „război nuclear limitat”, „prima lovitură” și capacitatea de desfășurare a unui război nuclear prelungit.

Robert Neild relevă dependența Marii Britanii de S.U.A. în domeniul rachetelor nucleare, exprimată, pe de o parte, prin dezvoltarea forțelor nu-

toare pentru următoarea generație de forțe strategice britanice. După părerea profesorului, nu numai achiziționarea în continuare de rachete „Polaris”, dar însăși existența în Anglia a acestor rachete este absurdă. „Deținerea de arme nucleare nu oferă Angliei nici un avantaj real” — susține profesorul britanic. În acest sens, el propune să se procedeze la reducerea forțelor nucleare britanice în anii '80 și să se limiteze producția de armament clasic.

Autorul consideră ne-

memento

TV

12 decembrie

8,00 Telescoala.
8,30 Almanahul familiei.
9,00 De strajă patriei.
9,30 Bucuriile muzicii.
10,00 Viața satului.
11,45 Lumea copiilor.
13,00 Album duminical.
14,00 Desene animate.
14,25 Telesport: Retrospectiva meciurilor susținute de Universitatea Craiova în actuala ediție a „Cupei UEFA”.
17,45 Handbal masculin: Minaur Baia Mare — Empor Rostock în „Cupa I.H.F.” Transmișiune directă de la Baia Mare.
18,40 Micul ecran pentru cei mici.
19,00 Telegurnal.
19,20 În întîmpinarea Conferinței Naționale a Partidului și a celei de a 35-a aniversări a proclamării Republicii.
19,40 Cîntarea României, Județul Botoșani.
20,20 Film artistic: „A început la Neapole”.

13 decembrie

15,00 Telex.
15,05 Emisiune în limba maghiară.
17,50 1001 de seri.
18,00 Închiderea programului.
20,00 Telegurnal.
20,15 Raport muncitoresc.
20,30 „A patriei cînstire” — moment poetic.
21,40 Panoramic economic.
21,10 Tezaur folcloric.
21,30 Roman foileton. **Docherii**. Episodul 7.
22,00 Telegurnal.

VREMEA

Meteorologul de serviciu comunică: ieri, temperatura maximă a aerului la Petroșani a fost de 12 grade, iar la Paring de 5 grade. Minima a fost de 3 grade atât la Petroșani cît și la Paring.

Pentru următoarele 24 de ore: Vreme în răcire. Dimineața, izolat, se va produce ceață. Local, în zona de munte, lapoviță și ninsoare. Temperatura maximă va fi cuprinsă între 4 și 7 grade, iar minima între minus 3 și minus 6 grade.

memento

Cooperativa de producție, achiziție și desfacere a mărfurilor din Hațeg

CUMPARĂ CAI REFORMĂ

Recepția cailor va avea loc în ziua de 17 decembrie 1982, între orele 12—18, la bazele de recepție a animalelor I.R.I.C. din localitățile: Bănița, Petroșani și Vulcan, iar la Lupeni va avea loc între aceleași ore la Depozitul de combustibil.

Se vor prelua și caii pentru care producătorii au încheiat contracte de vânzare cu achizitorii I.R.I.C.

Mica publicitate

PIERDUT carnet student pe numele Stoian Alin, eliberat de Institutul de mine Petroșani. Il declar nul. (1512)

PIERDUT legitimație de bibliotecă (periodice) pe numele Nicu Marian, eliberată de Institutul de mine Petroșani. O declar nulă. (1513)